

РОЗДІЛ 1

КАЗКОВИМИ СТЕЖКАМИ

Літературна розминка

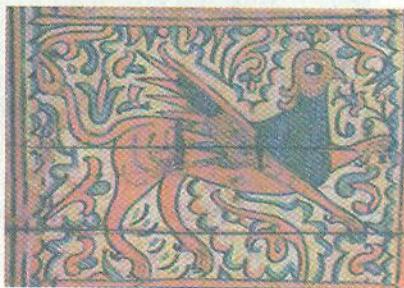
1. Назвіть свої улюблені народні казки. Поясніть, чим вони вам подобаються.
2. Що, на вашу думку, відрізняє казку від оповідання? Обґрунтуйте відповідь на прикладі відомих вам творів.

Напевне, немає таких дітей, які б не любили казок. Та й дорослі часто зберігають до них теплі почуття, хоч і не завжди в тому зізнаються. Чому ж люди так ставляться до цих творів?

Передусім тому, що в казках завжди є щось незвичайне: добрій лихі чаклуни, тварини, які вміють розмовляти, чарівні речі, дивовижні перетворення або неймовірні пригоди. Кожна казка відчиняє перед нами двері в загадковий світ, де трапляються найрізноманітніші дива й відбувається те, чого не буває в житті. Саме там ми робимо свої перші відкриття про добро і зло, шляхетність і безчесність, людські чесноти й вади.

Утім, вигаданість казок не означає, що вони відірвані від правди життя. Незвичайні події в казці завжди поєднані з вірою в справедливість, у найкращі моральні якості людини та її спроможність перемогти будь-яке зло. А ще казка правдиво зображує почуття – кохання й ненависть, радість і сум, співчуття й заздрощі, упевненість у собі й безпорадність...

У далекому минулому люди беззастережно вірили в казки. Їх розповідали в колі дорослих і шанували як «таємні знання». Однак згодом вони втратили колишню силу впливу й почали сприйматися як сухо дитяча розвага. Лише з часом народні казки було визнано мистецькими творами.

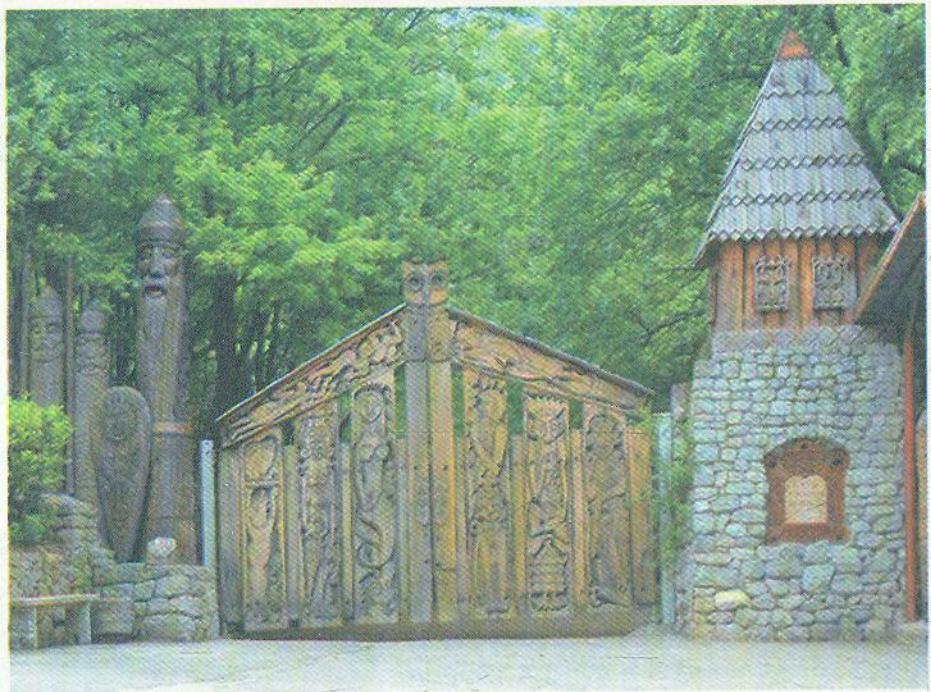

Грифон. Великий Устюг,
XVII ст.

Словник Мудрої Соби

Народна казка – усна народна оповідь про вигадані події.

Музей під відкритим небом «Галавина казок». Ялта

Кожний народ має свої казки. У них відображаються притаманні певній країні особливості побуту, звичаїв, традицій, природного оточення. А ще кожний народ має своїх улюблених казкових персонажів, наділених рисами національного характеру.

За всього розмаїття казки народів світу мають деякі спільні ознаки. На цій підставі вчені виокремили кілька основних типів фольклорних казок. З їхньою стислою характеристикою ви можете ознайомитися в таблиці.

Типи фольклорних казок

Тип казки	У казці оповідається про...	У казці діють...
Чарівна	фантастичні пригоди або перетворення, до яких нерідко причетні «чарівні помічники» (істоти чи предмети, які мають чарівні властивості).	фантастичні персонажі та герої, які зазнають незвичайних випробувань.
Про тварин	ситуації, у яких зазвичай розкриваються певні людські якості (доброта, хитрість, жадібність тощо) або ж людські взаємини (дружба, ворожнеча тощо).	тварини, наділені людськими властивостями.